

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 2. Si peccauerit. Ex lege naturali tenetur quisque proximi tueri rationes, ac multò magis in lege charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

960 HOMILIA VIGESIMASECVNDA. DE CORREPTIONE FRATERNA.

fram diligebat. Quid acturi sumus? qua ratione
hunc reparabimus iacturam Quid si illi potuerint
ab inferis reuocare puerum, quid non egissent?
Et quanto illum triplu[m] Davidi patri viuum ob-
tulissent, acclamantes, quod hunc illi filium
essent lucrat? Hoc idem igitur in hoc vobis est
Homo peccatore considerandum. Nam Fideles etis Dei
familia? Hoc autem scitote Christianum esse fi-
lium Dei per gratiam quam in facio baptisma
filius tis fonte recepit, adeo diuinum charissimum Ma-
per ieiusti, ut si illud, quod ceteris habet charius,
gratiā. Mortuus est per peccatum Dei filius. Heu quis
Deo moror? Et si noveritis Deum adeo mole-
stie fette filii sui interitum, quomodo te, qui te
fidelis Dei seruum gloriatis, illa non contrillar
non percellit perditio? Attende quām grauitate
illud ponderet: Et non magis lacuum habuisti?
Quid non ageres, viuillam, si posses ad viam
lucemque revocares? Nemo dubitat; quin ex
amor: quo diligis eum feruentior, si a libera
tua deinde potestate, licet tuo quām maxi-
mo fort labore studioque peragendum, illum
refutates, redderelque Deo regi vium. Nec
de hoc dubites: tua fratrem lucaberis ac refus-
citas admonitione: Luceatus eris fratrem tuum.
Ecce quām excellens opus efficiat fratri tuo ex
Dei amore facta correptione.

Lib. 50. Contemplatur D. Augustini ostensam Isiae
Ho. 2. visionem. Vir erat hic & vates pollitus fordiis
labijs, Deum viduithrone residentem pleno ma-
iestatu, velut Cathedra sublimissimā, discipuli
vero, qui latu illius cingebant, Seraphim e-
rant Dei charite ferventissimi, vidi autem
viam de circumstantibus Seraphim, qui forte
tollerent carbonem igne diuino succentum, vola-
tique cellarissimo prophetam conuenienti illi
Isa. 6. 6. labia purificatus: Volauit ad me unus de Ser-
aphim. Hoc semper in animum induxi (scibit
Fraterna) D. Augustini.) talis magistri discipulos Ser-
correpti phinos esse debere charitate flagrantissime s., &
est carbo non aliud astros quam mundare, ac quod erat
ignitus, immundum in propheta, purificare, & loc
quo Isaias tantā diligentia, ut, volans accederet: Volauit
mūdatus ad me. Hoc indubie congruit illi (testo D. Ba-
De regu. fil.) quod Spiritus S. ait: Qui diligit instanter
breu. in- crudit. Hic etenim est discipulorum Dei spiritus,
ter. 59. amore ferventior, & in proximum charante
Prox. 13. flammantior, ut etiam atque etiam celerrime
adulent, mirum in modum illum à peccatis suis
forribusque mundatur. Hoc fratres faciunt
correptione, dum suos illi defectus minant,
ac reprehendunt: nec aliud suis Christus af-
fetas mandat, ut faciage: dum ait: Si fec-

cauerit in te frater tuus, &c. vade & tri-
ripe cum, &c.

§. 2. Si peccauerit. Ex lege naturali tenet
quisque proximi tueri rationes, ac multo
magis in lege charitatis.

Hoc venit nobis hic presupponendum, quod Christus hoc in Evangelio nobis
seruandum præcipit, non esse consilium,
quod nostrae liberum permit at voluntati, sed
præceptum quod sub mortali nos obligat pec-
cato. Ita Theologus primus doctor D. Thom. 211a
a. confirmat, doctrina Sanctorum 312.
nominatum autem D. August. b. Licer autem 501
præceptum sit naturale, quod semper, cunctos deum
qui configat, particularius tamen, præcepit. De
qua legi est Evangelica, dominatur via chari-
tas, tantoque striccius innodat Christianos.
Hoc autem probatur procedendo ab Analogia
cooperis naturalis, ad Ecclesiæ mystici, qua-
ratione crebro Apostolus vitat, ut viam Chri-
stianis efficaciter persuadeat obligationem. Ex
qua causa, patet, inquit, quod omnes, qui
in Ecclesia viuimus, viuimus efficaciter corpus, &
quisque huius est corporis membrum: Multi-
num corpus sumus ipsi Christo, singuli autem alteri
alierius membra. Quid est corpus naturale? Vi-
num totum compunctionis, ac mulis ex part-
ibus constitutum, uno eodemque spiritu & ani-
ma coniunctis, una anima viuificari, uno co-
demque per illam alimento sustentari. Anque
amore viuis ad alteram naturali vincis, adeo
vehementi, ut una alteram adiuver, tuncatur,
& ut proprium sibi, bonum reputat alterius,
par modo fecit molestie, una dannum alienum,
quasi proprium, dum autem pars una nocu-
mento afficitur graviori, confessum reliquerat
currunt, ut illi, quasi sibi ipsis medeantur. Ca-
si fortius spinam pedi infixta, dicto citius
alio sunt partes oppido sollicitae & dannum
illud ut proprium extimant. Os conquerit, &
protestatur, quod dannum sit suum, & sic
doleo, spinam pede calceau, male me habeo,
cum tamen illi non spina lacerit, ambo suc-
currunt bacchia, quae pedem amplectantur, &
sustineantur; oculus fixius ubi vulnus sit, contem-
plantur, manus ad remulationem digitos ap-
plicant, nec desistunt, donec spinam evul-
sint.

Hoc confirmat Apostolus: Si quid peccaverit v. 1. Cen-
num membrum, compunctionis omnia membra, sunt 26.
gloria.

D. Chrys. gloriatur unum membra, gaudent omnia membra. *Ira.* Quid Diuus Chrysostom. declarat ex vnu quotidiano, quo videamus, si caput coronam redimitum honoretur, omnes honorantur partes, totum prafulget corpus: *Coronatur caput, & totus homogliscatur.* Phalarico recreatur lingua vino, cunctæ corporis partes hanc extensum declarant hilaritatem. Hoc amor agit naturalis, quem anima inter viuis corporis partes excita, viuis ad alteram. Quantè magis conuenienter est in corpore Ecclesia mystico amor ille mutuus effloresceret, quod vno eodemque Christi spiritu vivificatur, nimirum Spiritus S. Multi viuis corpus suus in Christo, qui partibus a morte infundit charitatem, viuis ad alteram: *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis.* Nouissima est optimæ Theologia doctrina, quod amor charitatis natus, si ipso naturali potenter: est etenim a labore est moris gratie, haec autem, fortior est ac potentius, etiam in suo minimo gradu, tota natura, in suo vigore summo ac robusto potenterissimo; haec est, que te monete, te debet instigare, aliam partium ut bonum appetas, feliciter proximorum, & festinato succurras, ut dominum, quo affliguntur, auferatur, & si notaueris, quod alter sibi peccati spinam infixerit, accertendum tibi est, tibi & omnibus peccati confessis, laborandum quo citius erueris, nec defilendum donec omnino sit eradictum. Hoc & docebat, & faciebat. Apostolus: contuens enim debilem, & qui in adulterij peccatum prolabebatur, pro illo lacrymas fundebat, dolentibus casum animo patiebatur: *Quis infirmatur, non ego non vor. Quis te mouet apostole pietate? Charis Christi urget nos.* Si proximi non sentias detrimentum; nec ades ut feras velox auxilium, Dei tibi demonstras deselie charitatem, in qua vita confitisti anima, quodque proinde coram Deo montuus habearis iam enim diuinus Iohannes: *Qui non diligit, manet in morte.*

Hoc autem exponitur evidenter ratione Doctoris Angelici. Res est in confessio, quod ex letanagi charitatis amata tenebris proximum, sicut ipsi templo, ems optare bonum, avertere malum, morsad quasi à templo, in tantum, ut in hoc reliqua comprehendantur præcepta, quocirca dixit Apostolus: *Qui diligit proximum, legem implavit.* Præceptum ergo legi, est dilectio. Quinimo à quo claves frequentasti, hoc tibi quod didicisti memoria adhesit, quod omnia Dei præcepta, ad duo

revocentur, anorem scilicet Dei super omnia, & proximi sicut tui ipius. Ex his concludit D. Thomas, si quando videris proximum tuum, premi necessitate, possique illi subficio esse, quod ad hoc tenearis: *Qui habuerit subficiam 1. Terci. 3. huic mundi (protestatur) amoris ille dicere alius 17.*

D. Ioannes: *& videri: fratrem suum necessitatem habere & clausuram vestram sua ab eo, quoniam obcharitatem Dei maneat in illo?* An hoc tibi clausum est, quod de diuine Epulone diximus, quod hanc colum Christus eius profert aeterne causam damnationis, quod videns Lazarum in opere laborantem extremam, cu cum frusto pesset panis auxiliari, atque palcre efluentem, nollet tamen: *Nunc igitur, vita (precor) grauor est necessitas corporis, an animæ?* Vt in maius malum, mortis periculum corporalis, aut animæ damnationis in eternum: *Optime Salvator hoc noster defuixisti, dicens, non multi timendos, malos homines corporum occidamini at timendi sunt illi, qui corpora trucidant, est animæ periculus animam ignibus accouent ex quæ correadam. Ille qui peccato polluitur concubinosis,*

IV. *Maius* *latus & coram te prolabitur, numquid non graviori premitur necessitate, quam Lazarus ad ianuam prostratus, spectante diuite, subleuandus?* Proprius si mihi Deus qua premittit necessitate, cui periculo exponit? maiori procul dubio, quam si in puteum corrui esset, ut Hieremias, apertiori quam si in lacum mitteretur leonum, ut Daniel, marisfiori, quam si cum Iona in abyssum, marisque mergetur profundum; omnis adeo expers remedij, ut ipse per se habeat nullum, nisi de calo singularis illi favor affilgeat. Illi tu potes auxiliari virâ verbū mīcā, vno panis frusto correptionis, viuis manus extensione, quâ illum cum eâ sua perditione, tum de periculo præmones imminentem. Si nos hoc egeris: *Quonodo charitas Dei maneat in illo?*

Meminisse videtur D. Iohannes illius yscensis,

quam habuit: *videt etenim Angelum cum thuribulo, accensit hic (inquit) ad altare Dei, in*

quo succensus erat ignis non minimus, & lumbus de altari carbonibus, sicut impletum thuribulum: Impletus illi ad de igne altaris, quo nullo in Apoc. 8.5. terram: Facta sunt tonitrus, & voces, & fulgura.

Iam alias diximus igrem hunc altaris Dei signum Allegoriae charitatem. Quam primum de ea cor i-

strum velut dominum quoddam incensorium ad calyphum.

impletur, ignis accenditur vehemens, hinc

A a 22 rum,

rum, quibus peccator ad meliora conuerterat. Si hoc non fiat, ignis non ardet cor leitus: Quomodo charitas Dei manet in illo? Quinimum ea de causa (vt indicat gloriosus Dei Manu) Cyprianus dixit Dominus Laodicensium Episcopo, post aspergim datam, gravemque correptionem, ne ob eam exasperaretur, aut ex odio profectam indicaret, seu malevolentia, sed amore potius benevolo: continuo subiungit: *Ego quos amo,*

Apoc. 3.19 arguo & castigo. Doctrina est haec quam multo ante docuerat Spinoz S. & declarat Apostolus.

Amoris esse & charitatis effectum, arguere, reprehendere, monere peccatorem. Si vero, quando opus illi est, non arguitur, non reprehenditur, non monetur: non ardet amor, frigescit charitas, repeat affectus: *Quomodo charitas Dei manet in illo?* Insuper & hoc ait Spiritus S. *Qui diligis instanter corripit, ex lectio D. Basili.* An or ignis est, suis in operibus scelus. Quando cernis illum, cui in laboribus fausta competraris, in puteum coartasse, equi pedibus prostratum, concutacumque, quā non accurris cum diligentia liberatus? Si hoc non fiat, nec amor est, nec charitas.

§. 3. Corripe. Non corripere peccatorem eius est velle perditionem, & laborum immunitati laborare.

D.CHRY. Ingulari hoc suā prosequitur argumentum eloquentiā D. Chrysolom. Consultum est, ut alterius pallium viens maculatum, aut velllem inuersam, illico de hoc illum admonescas. Si araneam caput illius percuteatē ad spexit, illico manū applicas illam excutiens, ut ab illa libertetur. Si pariter alterum violens cōspicatē, equoque dolabente, caput sibi diringentem, leuisib⁹ experient, fullitas velocis; et quis eadem, & omni qua potes, infirmum cura fous & remedio. Proximum autem contuens animā loididum, serpente atque aranea peccati demeritum mortiferā, sublimi gratia equo delaplum, intell. etus offendit oculis, velut cocum; Quād eorum Deo negligenter correptionis obtendes rationem? Expedit ipse loquatur Chrysolom. Si quen vidamus velte breviori, vel aliquoī indecenter vestitum, admonemus & emendamus: verum videntes vitam eius dissolutam, nec verbum quidem proferimus, videntes mores eius nefarissimae praterimus, tamēs ridicula sint que ad uestes receptio, pertinent, periculosa anim⁹, & damnosa, qua

ad animam: dic obsceno nomine cum vides fratrem per præcepta ferri, manum ei porrigi & non minora. Et in his maiori⁹ fact⁹, non offendere & non haberi pro trinitate; quam salutis eius trahere habere? Et quam habiturus es apud Deum veniam, vel quam defensionem? Ad huius argumenti confirmationem expedit illud Dominū præceptum datum populo suo: si occurreris boni inimici tui, aut asino erranti, ridere ad eum, si videris asinum odientis se iacere sub onere, non pertransib⁹, sed sublevabis cum ea. Trutinat id quod interest, legis ad legem, populi ad populum, sei ad rem, & dannum ad D. Chrys. damnum. Si tanique in illa lege quia non a. ib. & mōno, sed lex erat timoris, Deus decreuerit, ut quisque tantam bouis aut asini iniurie sui fulciperet curiam: quid cum in lege velle Euangelica arbitrari, amoris lege, vt agas non cum bovis tuū iumento, sed tuū fratram amīna, adeo pretiosa, vt ipsa sola ecclīs, teraque preponderet eminentior? Iterum profet Chrysolom: *Nonne audisti, quod Deus Iudei precipit, nemp̄ ne errantia iumentorum iumenta despiciam, & lapsi ne pretererem⁹?* Quod cum Iudei præceptum, ne iumentorum beatitudinem contemnāt, nos ne fratrum animos, qui quidē supplantauerit, despiciemus? Et quomodo non est summa inhumanitas, & ferina crudelitas nos non sanum cura hominibus impendere, quantum alij sumunt? Hoc est quid vitam nostram confundit, hoc est, quod omniem ordinem subuerit.

Quā efficax nū illaratio Ios. ph. ab Egypti⁹ propria, dum libellum offsetum supplicem polulantibus eorum benignis extrema iacentia inopiat, cum illi triadicum effet, quo poterat, abundansissimum: *Cur moriemur se usque?* Quis credat, cor intenzi: tales, quod nos cum morte luctantes videat, & negligat auxilium D. Ant. Estne vi fieri possit, ut hunc video putas submersus flumine alterum, & cum illis possis ferre præsidium, sūcum adiungi, praeteras. Ex his hanc educit D. Augustinus propositionem, quam expendit Doctor Angelicus; *Sed negligēris corripere, peior factus es eo, qui peccasti.* Si non Et ratio est: alter namque peccatum illi virtus, tis oīc deficit & animi fortitudi, tu vero peccas, quia deficit tibi charitas regna virantium, & hac est culpa gravior. Deinde ponderat idem Doctor quantum sit hoc peccatum, ex communi sententiā, quam docuit D. Ambros. Quod qui cunque viderit alterum aquis praefocari, cum illi possit esse auxilio, periculose eripere, nobis.

Astruitur